

بسمه تعالی

دانشگاه صنعتی اصفهان

دانشکده مهندسی مواد

دفاع از رساله دکتری مهندسی مواد

با عنوان

ساخت و مشخصه‌یابی حسگر زیست تقلید میکروسیال بر پایه نانوژنراتور تریبوالکتریک

جهت پایش غیرتهاجمی بیماری التهاب روده از طریق عرق

Fabrication and characterization of microfluidic Biomimetic biosensor based on triboelectric nanogenerator for non-invasive monitoring of Inflammatory Bowel Disease in sweat

ارائه کننده: زهرا بهارلوئی

لینک جلسه: <https://nikan.iut.ac.ir/rooms/inx-vm7-hsu-sqk/join>

زمان: ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۵ ساعت ۸

اعضای کمیته داوری:

استاد مشاور: دکتر راضیه صلاح اندیش

اساتید راهنما: دکتر فتح اله کریم‌زاده- دکتر علیرضا صنعتی

اساتید داور: دکتر سیدمهران نحوی، دکتر شیدا لباف و دکتر مجید مقدم

چکیده:

بیماری التهاب روده (IBD)، یک بیماری جهانی و رو به افزایش در سراسر جهان است. در بیماری التهاب روده به عنوان یک بیماری پیش‌رونده و ناتوان کننده، پایش پیوسته نشانگرهای زیستی اختصاصی در کنترل روند بیماری و اطمینان از استراتژی درمانی می‌تواند کمک کننده باشد. از این رو، استفاده از حسگرهای زیستی به عنوان نمونه‌ای از ابزارهای تحلیلی جدید، با مزایایی مانند سرعت و حساسیت بالا، نمونه‌برداری غیرتهاجمی و امکان سنجش پیوسته آنالیت‌ها مطرح می‌شود. از میان سیال‌های بدن، عرق به عنوان یک سیال قابل استفاده در حسگرهای زیستی، حاوی اطلاعات بیوشیمیایی فراوانی است که وضعیت ارگانسیم در سطح مولکولی را منعکس می‌کند. به عنوان یکی از نشانگرهای زیستی گزارش شده درون عرق، لاکتوفرین (LF) در دامنه وسیعی از مشکلات، از جمله بیماری التهابی روده (IBD)، بیماری‌های خودایمنی و انواع مختلف سرطان‌ها نقش دارد. در این پژوهش، یک حسگر زیست تقلید جدید برای شناسایی LF در عرق به صورت غیرتهاجمی ارائه شد. این حسگر شامل نانوستاره‌های طلا (AuNSs) با اندازه ذرات به طور میانگین 12 ± 93 نانومتر است که با روش ساخت یک مرحله‌ای و مقرون به صرفه سنتز شده‌اند. نوک‌های تیز AuNSs با اندازه میانگین 4 ± 20 نانومتر سطح الکتروفعال و انتقال الکترون را در این حسگر زیستی الکتروشیمیایی بهبود می‌بخشد. این حسگر که از AuNSs و پلیمر قالب مولکولی (MIP) تشکیل شده است، با روش‌های میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM)، طیف‌سنجی تبدیل فوری زیر قرمز (FTIR) و ولتاژمتری چرخه‌ای (CV) اعتبارسنجی شد. این حسگر زیست تقلید در محیط زیستی پیچیده عرق عملکردی قابل اعتماد نشان داد و پاسخ الکتروشیمیایی قابل اندازه‌گیری نسبت به LF در محدوده غلظتی ۲ تا ۲۰۰۰ ng/mL ارائه شد. حساسیت‌ها در PBS و عرق به ترتیب $2/54$ و $2/30$ $\mu\text{A.mL/ng}$ به دست آمد. حسگر زیستی موفق به دستیابی به حد تشخیص $1/74$ ng/mL در محلول بافر فسفات سالیین (PBS) و $1/92$ ng/mL در نمونه عرق شد. همچنین، این حسگر زیستی توانایی ساخت مجدد خوبی را با مقادیر انحراف استاندارد نسبی (RSD) کمتر از ۵٪ در غلظت‌های مختلف نشان داد. علاوه بر این، یک پیچ میکروسیال طراحی و توسط نتایج شبیه‌سازی کامپوسول بررسی شد. این پیچ با خواص مکانیکی مناسب در متوسط زمان حدود ۱۵ دقیقه، حجم عرق بین ۱۰ تا ۱۰۰ میکرولیتر را از سه نقطه از بدن داوطلبان فراهم کرد. علاوه بر جمع‌آوری عرق، با بهره‌گیری از تریبوالکتریک جامد-مایع (L-S TENG) انرژی تولید شده توسط حرکت سیال درون کانال‌های این پیچ نیز مورد بررسی قرار گرفت تا بتوان از ویژگی آن در بخش پایش و تامین انرژی استفاده کرد. به طور کلی، این پژوهش یک گام به سمت توسعه فناوری‌های پوشیدنی مقرون به صرفه و زیست تقلید برای شناسایی غیرتهاجمی نشانگرهای التهابی LF محسوب می‌شود.

کلمات کلیدی: بیماری التهاب روده، لاکتوفرین، حسگر زیستی الکتروشیمیایی، زیست تقلید، سیال زیستی عرق، میکروسیال، تریبوالکتریک.